

Behandling af Sagen — at Socialdemokratiet var det eneste Parti, som vilde have en god Retsreform. Det har jeg slet ikke erkendt, det er noget, Socialdemokratiet deler Æren for med flere andre Partier, deriblandt det Parti, hvortil jeg hører. Det ærede Medlem lagde mig kun gennem en Slutning denne Tanke i Munden, idet det ærede Medlem sagde, at jeg havde erkendt, at Socialdemokratiet var det eneste Parti, i hvilket der ikke havde været nogen Understrøm af Betænkelighed med Hensyn til de store Udgifter ved det oprindelige Forslag, og det er rigtigt. Men derfra er det ærede Medlem paa ingen Maade berettiget til at slutte, at jeg skulde have erkendt, at Socialdemokratiet er det eneste Parti, der har ønsket en god Retsreform. Thi, som jeg allerede i forrige Rigsdagssamling, omtrent ved Juletid eller kort derefter, da jeg forelagde dette Lovforslag i Landstinget, havde Lejlighed til at udtale, ansaa og anser jeg fremdeles det Forslag til en Retsreform, her foreligget, for at være langt, langt bedre end det Forslag, som i sin Tid blev vedtaget her i Folketinget. Der kan være forskellige Meninger derom, men enhver har Lov til at have sin Mening. Jeg begrundede min Mening derom udførligt, jeg skal ikke komme dybt ind derpaa ved denne Lejlighed for ikke at bruge alt for lang Tid paa saa sen en Tid af Rigsdagssamlingen, men jeg skal henvise de ærede Medlemmer, der maatte interessere sig derfor, til at læse mine Udtalelser fra den Tid i Rigsdagstidenden.

Jeg kommer derved ganske naturligt til en anden af det ærede Medlems fuldkomne Urigtigheder. Det ærede Medlem sagde nemlig, at foruden det, at Socialdemokratiet var det eneste Parti, der interesserede sig for Retsreformen, var der nu kommet den Omstændighed til, som medførte, at vi fik en Retsreform, at nu var der en enkelt Person, nemlig mig, som trængte til at faa Retsreformen, en hvilken som helst Retsreform, og derfor havde jeg været villig til at slaa af paa alle de Principper, som Folketinget tidligere havde vedtaget. Der er det ærede Medlem jo igen inde paa det fuldkomment urigtige, saa sandt som jeg allerede i forrige Rigsdagssamling, altsaa længe før det ærede Medlem havde begyndt paa alt sit Rabalder, forelagde dette Lovforslag i Landstinget, dette Lovforslag, hvor Retsreformen var, som det ærede Medlem kalder det, halveret, skaaren midt over, hvor der var skudt mange og betydelige Ting ud af det,

som dette høje Ting tidligere havde vedtaget, og i Sammenligning med hvilke udskudte Ting de Indrømmelser, der nu ere blevne gjorte, jo ere for ingenting at regne for dem, der lægge Hovedvægten paa de Ting, der ere udskudte, hvilket jeg ikke gør og aldrig har gjort. Det er ogsaa urigtigt — men det er jo et Punkt, der kan være flere Meninger om —, naar det ærede Medlem siger, at denne Retsreform er dyr i Principper. Jeg mener, at de Principper fra den tidligere Retsreform, som ere kastede over Bord i denne, paa et enkelt nær ere Principper, som det i og for sig er bedst at undvære, og det har kun været med Overvindelse, at jeg i tidligere Aar alligevel har sluttet mig til de Forslag, som paa Grundlag af Kommissionens Forslag bleve vedtagne her i Folketinget. Jeg har ved tidligere Lejligheder anført mine Grunde dertil og skal ikke komme ind derpaa. . . . Ærede Medlemmer maa undskylde, at jeg ikke er fri for at være forkølet. . . . Det Princip, som jeg har beklaget og beklager, at jeg har fundet det nødvendigt at udskyde af denne Retsreform, er Princippet om Adskillelsen af Domstole og Forvaltning, slet ikke fordi jeg i og for sig anser dette for noget særlig afgørende Princip eller for noget, der vilde være en særlig udmærket Ting, men fordi det nu en Gang er noget, der staar i Grundloven, og som man derfor bør have Opmærksomheden henvendt paa, naar Tid og Lejlighed kunne bringe det med sig, at faa gennemført, men som jo ogsaa kan gennemføres naar som helst, uden at man behøver at omgøre hele det Lovforslag, der nu foreligger til Behandling, noget, der meget let, uden væsentlige Vanskeligheder, vil kunne indpasses i det System, som her foreslaas.

Det ærede Medlem talte dernæst om, hvad denne Reform, som den nu foreligger, vil koste, og udtalte, at den vilde komme til at koste godt og vel 1 Mill. Kr. Det ærede Medlem mente — det samme var jo for øvrigt Tilfældet med et andet æret Medlem, som jeg senere skal komme til —, at de Beregninger, som jeg havde gjort, — og hvorom jeg vedkender mig, saaledes som det ogsaa udtrykkelig staar i min Skrivelse, at Beregningerne kun ere tilnærmelsesvis og efter et Skøn, fordi man først, naar Reformen har virket i nogle Aar, kan komme til et sikkert Resultat, — skulde være satte alt for lavt. Jeg tror det ikke. Jeg tror, det skal vise sig, at de ville i alt væsentligt holde Stik. Der kan være enkelte Punkter, hvorpaa